

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom 27. júla 2010 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému **S. L. a spol.**, pre spolupáchateľstvo zločinu vydierania podľa § 20 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iné, o návrhu obvineného S. L. na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného S. L. vedená na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3 Tos 16/2010 sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Prešove sa pod sp. zn. 3 Tos 16/2010 vedie konanie o sťažnosti obvineného S. L. proti uzneseniu Okresného súdu Poprad z 29. apríla 2010, sp. zn. 2T 103/2008, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Uvedená trestná vec bola po predložení Krajskému súdu v Prešove 24. mája 2010 pomocou technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. 3 Tos 16/2010 na vybavenie do senátu 3 Tos, ktorý rozhoduje v zložení JUDr. A. L. (predseda senátu), JUDr. E. D. a JUDr. E. R. (členovia senátu).

Obvinený S. L. vlastným písomným podaním doručením 29. marca 2010 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky žiadal, aby o jeho veci rozhodoval iný kraj ako východoslovenský, keďže má za to, že Krajský súd v Prešove je voči jeho osobe zaujatý. Poukázal na to, že uvedený krajský súd (predseda senátu JUDr. A. L.) už v minulosti rozhodoval v trestnej veci, v ktorej on vystupoval ako poškodený - udal npor. Š., ktorý ho mal zbit' a je presvedčený o tom, že JUDr. A. L. sa mu chce teraz za to pomstiť (č. 1. 519).

Predmetné písomné podanie bolo 25. mája 2010 odstúpené Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o námietke zaujatosti voči sudcovi JUDr. A. L.

Krajský súd v Prešove uznesením z 26. mája 2010, sp. zn. 3 Tos 16/2010, podľa § 32 ods. 3 Tr. por. rozhodol o tom, že predseda senátu JUDr. A. L. nie je vylúčený z vykonávania úkonov v prejednávanej trestnej veci obvineného S. L., vedenej na tomto krajskom súde pod sp. zn. 3 Tos 16/2010 (č. l. 517 - 518).

Dňa 19. júla 2010 bol predložený príslušný spisový materiál Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci, ktorého súčasťou sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v danej veci (č. l. 541 – 546). Z vyjadrení sudcov pritom vyplýva, že tí obvineného nepoznajú, nemajú žiadny pomer k veci, a preto sa necítia byť zaujatí.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 23 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Prešove a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Súdna prax za dôležité dôvody v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. považuje také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkove lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci. Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon **vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu.**

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - **„nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“**.

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V danom prípade však takéto dôvody obvinený vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia

podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezáujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Medzi tieto nepatria výhrady smerujúce k spôsobu rozhodovania sudcu.

Z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. možno pritom rozhodnúť len o vylúčení sudcu **ako konkrétnej osoby**, resp. o vylúčení sudcov **ako konkrétnych osôb**.

Je potrebné tiež uviesť, že krajský súd vykonáva súdnictvo prostredníctvom kolegiálnych orgánov – senátov a na rozhodovaní v konkrétnych trestných veciach sa môžu podieľať len sudcovia zaradení v určitom senáte na základe pravidiel určených rozvrhom práce príslušného súdu na príslušný kalendárny rok. Po dôjdení veci na súd sa vec prideliuje na rozhodovanie náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky do jednotlivých senátov, pričom títo sudcovia sa stávajú zákonnými sudcami na prerokovanie veci v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V danom prípade sa zákonnými sudcami na rozhodovanie o sťažnosti v trestnej veci obvineného S. L. stali JUDr. A. L. (predseda senátu), JUDr. E. D. a JUDr. E. R. (členovia senátu). V tejto súvislosti treba zároveň dodať to, že **námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené a tiež s poukazom na už skôr spomenuté uznesenie Krajského súdu v Prešove z 26. mája 2010, sp. zn. 3 Tos 16/2010, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že predseda senátu JUDr. A. L. nie je vylúčený z vykonávania úkonov v prejednávanej trestnej veci obvineného S. L., možno konštatovať, že v danej veci nebol zatiaľ vylúčený ani jeden zo zákonných sudcov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu zhromaždeného v doterajšom konaní teda dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie vecí inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené neustranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 27. júla 2010

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Alžbeta Kóňová